

Trešdiena, 2005. gada 6. jūlijs

40. aicina Komisiju un Turcijas valdību turpināt izstrādāt un atbalstīt sieviešu darba un nodarbinātības projektus, tostarp nevalstisko organizāciju izstrādātos projektus, un aicina Turcijas valdību īstenot valsts rīcības plānus attiecībā uz sieviešu nodarbinātību atbilstīgi pašreizējai dalībvalstu praksei;
41. aicina Eiropas Savienības un Turcijas arodbiedrības un sociālos partnerus sadarboties, lai palielinātu sieviešu nodarbinātību Turcijā un iesaistīšanos dažādos darba tirgus sektoros, veicot izpildfunkcijas;
42. mudina rūpīgi uzraudzīt sieviešu situāciju Turcijā, katru gadu ar Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas starpniecību ziņot par šo situāciju, kā arī uzdod Komisijai darīt to pašu;
43. aicina Komisiju 2005. gada decembrī tās pirmajā ziņojumā Eiropadomei par reformu gaitu, kas noteiks arī sarunu virzību, sistemātiski un visaptveroši raksturot līdz šim panākto attīstību likumdošanas izmaiņā un ieviešanā attiecībā uz sieviešu tiesību aizsardzību;
44. uzdod tā priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai, dalībvalstu valdībām, Eiropas Padomes ģenerālsekretāram un Turcijas valdībai un parlamentam.

P6_TA(2005)0288**ES un Irāka — iesaistīšanās pamats****Eiropas Parlamenta rezolūcija par Eiropas Savienību un Irāku — iesaistīšanās pamats (2004/2168(INI))**

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas paziņojumu Padomei un Eiropas Parlamentam par Eiropas Savienību un Irāku — "Iesaistīšanās pamats" KOM(2004)0417,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Padomes un Komisijas 2004. gada 9. jūnija kopīgo vēstuli par Irāku — "ES vidēji ilga laika stratēģija" (D(2004)10111),
- ņemot vērā Komisijas dokumentu "Komisija par Irāku — Palīdzības programma 2005. gadam" (PE/2005/401),
- ņemot vērā Eiropas Savienības Padomes 2005. gada 21. februāra piezīmi par Eiropas Savienības integrēto tiesiskuma misiju Irākā (6405/3/05 — REV 3),
- ņemot vērā secinājumus, ko pieņēma Eiropadomes sanāksmēs Briselē 2003. gada 17. februārī un Salonikos 2003. gada 19. un 20. jūnijā, kā arī Grieķijas prezidentūras paziņojumu Atēnās 2003. gada 16. aprīlī,
- ņemot vērā Vispārējo lietu un ārējo attiecību padomes 2005. gada 25. aprīļa secinājumus,
- ņemot vērā ANO Drošības padomes rezolūcijas Nr. 1483 (2003. g.), 1500 (2003. g.), 1511 (2003. g.) un 1546 (2004. g.),
- ņemot vērā Parlamenta iepriekšējās rezolūcijas: 2002. gada 16. maija rezolūciju par stāvokli Irākā vienpadsmit gadus pēc Persijas līča kara ⁽¹⁾, 2003. gada 30. janvāra ⁽²⁾ un 2004. gada 16. septembra ⁽³⁾ rezolūcijas par stāvokli Irākā ⁽⁴⁾, 2003. gada 24. septembra ieteikumu Padomei par stāvokli Irākā un Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 18. decembra Lēmumu 2004/155/EK par elastības fonda mobilizēšanu Irākas rehabilitācijai un atjaunošanai saskaņā ar 1999. gada 6. maija iestāžu nolīguma ⁽⁵⁾ 24. punktu;

⁽¹⁾ OV C 180 E, 31.7.2003., 499. lpp.

⁽²⁾ OV C 39 E, 13.2.2004., 67. lpp.

⁽³⁾ OV C 140 E, 9.6.2005., 157. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 77 E, 26.3.2004., 226. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 54, 23.2.2004., 1. lpp.

Trešdiena, 2005. gada 6. jūlijs

- ņemot vērā Reglamenta 45. pantu,
- ņemot vērā Ārlietu komitejas ziņojumu un Attīstības komitejas un Starptautiskās tirdzniecības komitejas atzinumus (A6-0198/2005),
- A. tā kā karadarbības sākšanās Irākā neveiksmīgi aizvietoja politisku risinājumu, kura mērķis būtu veicināt politiskās pārmaiņas un demokratizāciju šajā valstī;
- B. tā kā konflikta rezultātā starptautiskā sabiedrība sašķēlās divās pretējās nometnēs,
- C. tā kā karš Irākā, tā dažādie aspekti un sekas, vēl joprojām turpina būt sabiedriskā viedokļa, kā arī Eiropas un ASV valdību jūtīgs jautājums,
- D. tā kā skaidrāki noteikumi par spēka pielietošanu starptautiskajās attiecībās, cīņu pret terorismu un masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanu starptautiskajai sabiedrībai ir ļoti nozīmīgi jautājumi,
- E. tā kā Parlaments ir vienots savā vēlmē rast ātru un visaptverošu risinājumu tām daudzajām problēmām, ar ko Irāka vēl joprojām saskaras,
- F. tā kā ilgo diktatūras gadu un cilvēku apspiešanas, starptautisko sankciju un kara rezultātā Irākā ir sagrautas visas sociālās un politiskās struktūras, radot valstī anarhijas un nedrošības stāvokli,
- G. tā kā paaugstināta nedrošība, terora akti, civilpersonu nolaupīšana un cilvēktiesību pārkāpumi pēdējo mēnešu laikā ir kļuvuši par pastāvīgu parādību un nopietni ietekmē vienkāršo irākiešu ikdienas dzīvi,
- H. tā kā ES nenosūtīja vēlēšanu novērotājus uz 2005. gada janvāra vēlēšanām klātbūtnē vērot notikumus šai valstī, lai gan tā sniedza ievērojamu palīdzību un finansiālu atbalstu vēlēšanu sagatavošanai;
- I. tā kā atjaunošanu nevar uztvert tikai kā vienkāršu ar infrastruktūras atjaunošanu saistītu mehānisku procesu, bet drīzāk gan kā visaptverošas politiskās stratēģijas rezultātu, kas, pamatojoties uz tiesiskuma, cilvēktiesību un minoritāšu tiesību ievērošanu, nes sev līdzī pārraiņas gan ekonomikā, gan sociālajā un kultūras vidē;
- J. tā kā, domājot par atjaunošanas stratēģiju, ir jāņem vērā ārējie un starptautiskie faktori, iekšējie faktori un nevalstisko struktūru ieguldījums;
- K. tā kā Irākas sabiedrību un sociālo dzīvi pilnīgi izjauca Sadama Huseina diktatūra, cilvēktiesību pārkāpumi, Irākas iedzīvotāju apspiešana un karadarbība, tad, kopīgi ar Irākas varasiestādēm nosakot svarīgākos uzdevumus un ar ANO un starptautiskās sabiedrības palīdzību, tās ir steidzami jāpārveido visās jomās;
- L. ņemot vērā irākiešu masveida piedalīšanos valsts pirmajās demokrātiskajās vēlēšanās, demokrātiskas valdības izveidi Irākā, prezidenta vēlēšanas un darba sākšanu pie jaunās konstitūcijas izstrādāšanas,
- M. tā kā ES Palīdzības programmā 2005. gadam kopumā ir paredzēts finansējums EUR 200 miljonu apjomā un ir noteiktas Irākas pagaidu valdības izstrādātajā valsts attīstības stratēģijā (2005.–2007. gadam) minētās vajadzības;
- N. tā kā Eiropas Savienībai ir cieši jāsadarbojas ar ANO, kam ir noteicošā loma šīs valsts atjaunošanā, kā arī ar citām starptautiskajām organizācijām;
- O. tā kā ES piedalījās Irākai veltītās starptautiskās konferences, kas notika 2005. gada 22. jūnijā Briselē, vadīšanā;

Trešdiena, 2005. gada 6. jūlijs

1. pauz pārliecību, ka jābeidz kavēties pie pagātnes notikumiem un jāraugās nākotnē; ļoti skumst par tiem tūkstošiem civilpersonu un ārvalstu karavīriem, kuri, kā aprēķini rāda, ir gājuši bojā no iebrukuma sākuma, un par nepārtraukti pieaugošo ik mēnesi nogalināto cilvēku skaitu; izsaka nopietnas bažas par drošības situācijas pasliktināšanos Irākā kopš 2003. gada 1. maijā tika pasludināta karadarbības beigšanās; pauz cerību, ka Irākas kara rezultātā gūtā mācība palīdzēs turpmāk pasaulē īstenot daudzpusīgāku, demokrātiskāku un uz rezultātiem orientētāku konfliktu pārvaldību;
2. atgādina 2003. gada jūnija Eiropadomes sanāksmes secinājumus; atgādina ANO Drošības padomes Rezolūciju Nr. 1483(2003) un 1546(2004); atgādina ANO Drošības padomes Rezolūciju Nr. 1546(2004), kurā tiek pausta starptautiskās sabiedrības gatavība sadarboties un kura kalpo par pamatu efektīvai starptautiskai palīdzībai politiskajām pārmaiņām Irākā, tās politiskās autoritātes un suverenitātes atdzīvināšanai, kā arī Irākas iedzīvotāju samierināšanai ANO vadībā, ievērojot skaidri noteiktu grafiku;
3. uzskata, ka Sadama Huseina režīma gāšana kalpos Irākas tautai par ceļvedi pretī mierīgai, drošai un demokrātiskai nākotnei, ko tai desmitiem gadu garumā liedza šī režīma piekoptā represīvā politika; uzsver, ka drošība un stabilitāte Irākā un šajā reģionā ir starptautiskās sabiedrības visneatliekamākais uzdevums, jo tas ir būtisks priekšnoteikums moža un brīvprātīga pilsoniskā gara atjaunošanai Irākas pilsoņos; izsaka bažas par pašreizējo nedrošo situāciju, ko rada gan arvien pieaugošais terora aktu skaits, gan uzbrukumi ārvalstu karaspēka daļām; uzskata, ka starptautiskās sabiedrības morālais un politiskais pienākums ir spert atbildes soļus;
4. uzsver, ka ar mērķi novērst valstī pastāvošo un ieilgušo nedrošības stāvokli un īstenot saistības attiecībā uz ANO Drošības padomes Rezolūcijā Nr. 1546 atbalstīto politisko procesu, saskaņā ar 2005. gada 22. jūnijā Briselē notikušās Irākai veltītās starptautiskās konferences dalībnieku viedokli ārkārtīgi svarīgi ir rast politisku risinājumu, lai panāktu vienprātību valsts mērogā;
5. šajā sakarā atgādina, cik svarīgi ir cīnīties ar visatļautību un veicināt nacionālo samierināšanos, kā arī par nepieciešamību tiesāt visus, kas ir atbildīgi par nopietniem cilvēktiesību pārkāpumiem šajā valstī; nosoda ieslodzīto tiesību un atbilstīgo Ženēvas konvenciju pārkāpumus *Abu Ghraib* cietumā;
6. ir ļoti norūpējies par ziņām saistībā ar cilvēku nolaupīšanu un daudzu irākiešu un ārvalstu pilsoņu piespiedu pazušanu Irākā; prasa veikt pilnīgu izmeklēšanu par šo cilvēku pazušanu, tostarp par bijušo politisko bēgļi Francijā Abdul Jafar Al-Kubaysi, un pieprasa viņus nekavējoties atbrīvot.

Pārejas posma nacionālās asamblejas vēlēšanas 2005. gada janvārī

7. vēreiz izsaka pārliecību, ka Pārejas posma nacionālās asamblejas vēlēšanas bija nepieciešamas, kā pirmais solis ceļā uz mierīgu politiskās iekārtas maiņu valstī un ka tās ļāva vēlētājiem apzināties savu noteicošo lomu, lemjot par valsts politisko nākotni, lai gan vēlēšanas pašas par sevi vēl nenozīmē automātisku demokrātijas iestāšanos; demokrātija nozīmē ņemt vērā šo cilvēku gribu ar viņu ievēlētās pārstāvnieciskās valdības palīdzību;
8. izsaka gandarījumu par to, ka, neskatoties uz grūtībām, ko radīja nedrošības atmosfēra un vardarbība daudzās valsts daļās, pirmās vēlēšanas notika paredzētajā dienā, un balsošanā piedalījušos pilsoņu skaits bija liels sasniegums, kas skaidri liecināja par Irākas iedzīvotāju apņēmību veidot savu neatkarīgo nākotni ar demokrātisku līdzekļu palīdzību; uzsver drošības būtisko nozīmi demokrātiska procesa izveidē; norāda, ka liela daļa sunnītu minoritātes pilsoņu nepiedalījās vēlēšanās un ka citu minoritāšu pārstāvjiem, piemēram, asīriešiem un turkmēņiem, traucēja piedalīties vēlēšanās; aicina Irākas varasiestādes garantēt šo minoritāšu līdzdalību gaidāmajās vēlēšanās; aicina jaunajā konstitūcijā atzīt arī asīriešu etniskās, nacionālās, reliģiskās un īpašuma tiesības, kā arī viņu tiesības būt par jaunās Irākas neatņemamu sastāvdaļu;
9. atzīst oficiāli paziņotos vēlēšanu rezultātus un atgādina, ka tie vēl neliecina par uzdevuma izpildi; aicina Irākas parlamentu un jauno valdību pieņemt atklātu un konstruktīvu pieeju, kas būtu vērsta uz visu Irākas sabiedrības slāņu saliedēšanu kopīga valsts politiskā projekta īstenošanai ar mērķi pārvarēt to, ko varētu uzskatīt par institucionālās struktūras sadalīšanos pēc etniskās piederības; izsaka gandarījumu par parlamenta uzaicinājumu jaunajā valdībā darboties ministriem, kas pārstāv sunnītu kopienu, un par viņu apstiprināšanu amatos; izsaka gandarījumu par to, ka 31 % no Pagaidu Nacionālajā asamblejā ievēlētajiem

Trešdiena, 2005. gada 6. jūlijs

deputātiem ir sievietes; atzīmē, ka jaunais Irākas parlaments ir ievēlējis prezidentu, un ļoti cer, ka turpmāk parlaments būs spējīgs regulāri tikties; uzskata, ka jaunā parlamenta un valdības galvenais uzdevums ir stiprināt demokrātiju un tiesiskumu, it īpaši gatavojot jauno konstitūciju;

10. atzinīgi vērtē Irākas pagaidu valdības izveidi un premjerministra pūles nodrošināt pilnīgi visu sunnītu ministru iesaistīšanu;

11. aicina kaimiņvalstis atturēties no iejaukšanās Irākas iekšējās lietās un cienīt tās neatkarību, suverenitāti un teritoriālo vienotību, kā arī Irākas iedzīvotāju vēlmi saviem spēkiem izveidot valsts konstitucionālo un politisko sistēmu;

12. uzsver, ka starptautiskajai sabiedrībai ir ļoti rūpīgi jāseko līdzi politiskajām pārmaiņām un jāpalīdz Irākas varasiestādēm sagatavoties turpmākajam referendumam par konstitūciju un 2005. gada 15. decembrī plānotajām vispārējām vēlēšanām; aicina Eiropas Savienību uzņemties nopietnas saistības attiecībā uz šiem notikumiem, vienojoties ar Irākas varasiestādēm un nosūtot pilntiesīgas ES vēlēšanu novērošanas misijas sastāvā pamatotu skaitu ES novērotāju, kas klātbūtnē vērotu notiekošo, un šo misiju papildinātu Eiropas Parlamenta novērotāju delegācija, bet ievadītu nopietna finansiāla palīdzība vēlēšanu organizēšanai;

13. atgādina, ka Eiropas Savienībai ir pienākums atbalstīt un veicināt demokrātisku organizāciju darbību Irākas pilsoniskajā sabiedrībā, jo tas ir nozīmīgs veids kā veicināt jaunas demokrātiskas Irākas attīstību; aicina Komisiju sniegt atbalstu turpmākajām programmām, kas ļautu demokrātiskām organizācijām Irākas pilsoniskajā sabiedrībā atbalstīt tiesiskumu un Irākas iedzīvotāju cilvēku pamattiesības.

Drošības atjaunošana un ceļš uz atjaunotni

14. uzsver, ka apmierinoša un uzticama sociāli politiskā klimata veidošana ir atkarīga no šādu priekšnosacījumu īstenošanas:

- a) tiek ievērotas starptautisko tiesību normas un attiecīgie starptautisko cilvēktiesību pakti, lai izbeigtu cilvēktiesību pārkāpumus;
- b) sniegts atbalsts Irākas varasiestādēm un notiek sadarbība ar tām, pamatojoties uz ANO mandātu;
- c) tiek pārliecināti Irākas iedzīvotāji iesaistīties savas suverenas, vienotas un neatkarīgas valsts izveidē;
- d) nosodīts visa veida terorisms un vardarbība, kas vērsta gan pret Irākas civiliedzīvotājiem, gan pret Irākā izvietoto daudz nacionālo karaspēku;
- e) atbalstīta Eiropas Savienības aktīvā sadarbība ar Irākas varasiestādēm cīņā pret terorismu;

15. atzīmē, ka Irākā, kur vairāk nekā divdesmit gadus ir norisinājies gandrīz nepārtraukts karš un soda pasākumi, tās iedzīvotāju nodrošināšana ar tādiem pamatpakalpojumiem kā primārā veselības aprūpe un izglītība, tīra dzeramā ūdens apgāde un piemēroti sanitārie apstākļi, ir nozīmīgs solis ceļā uz stabilitāti; mudina Eiropas Savienību izmantot lielu daļu savu zināšanu un līdzekļu, sadarbojoties ar Irākas varasiestādēm un starptautisko donoru sabiedrību, lai apstiprinātu, ka šo pamatpakalpojumu nodrošināšana ir galvenais uzdevums;

16. aicina Eiropas Savienību un tās dalībvalstis izmantot iespēju veicināt jaunu ANO Drošības padomes rezolūciju par Irāku, lai izvērtētu situāciju, stiprinātu stabilizācijas procesu un:

- a) noteiktu garantijas, ka ANO uzņemsies plašākas saistības un vadošo lomu;
- b) veiktu izpēti un pieņemtu lēmumus par Irākā izvietotā ārvalstu karaspēka aizstāšanu ar ANO miera uzturēšanas spēkiem, it īpaši tāpēc, ka visas politiskās partijas, kas piedalījās vēlēšanās, aicināja izvest ārvalstu karaspēku un dažas no valstīm, kas piedalījās šajā karā, ir jau izvedušas savas karaspēka vienības vai arī pieņēmušas lēmumu to darīt, pamatojoties uz to, ka jebkuru lēmumu par ārvalstu karaspēka izvešanu ir jāīsteno, palielinot šī procesa apjomu un ievērojot precīzi noteiktu grafiku;
- c) sniegtu apsvērumus par to, lai Irākas bruņoto spēku un policijas spēku apmācībā līdzdarbotos valstis, kas nepiedalījās šajā karā,

Trešdiena, 2005. gada 6. jūlijs

17. atzīmē, ka galvenais pārstrukturēšanas uzdevums institucionālajā un sociālajā jomā joprojām ir tiesiskuma nodrošināšana, izveidojot un stiprinot efektīvi strādājošas demokrātiskās institūcijas, mazinot dažādu sociālo komponentu savstarpējo spriedzi, visos projektos iestrādājot integrētu pieeju dzimumu līdztiesības īstenošanai, stiprinot pilsonisko sabiedrību, sniedzot atbalstu nevalstiskajām organizācijām un nodrošinot plašsaziņas līdzekļu brīvību un vispārējo cilvēktiesību, jo īpaši mazākumtautību tiesību, standartu ievērošanu;
18. izsaka gandarījumu par Irākas lēmumu pievienoties Starptautiskās Krimināltiesas (ICC) Romas statūtiem, bet vēlreiz aicina Irākas varas iestādes atcelt nāves sodu, nodrošināt ieslodzītajiem pienācīgus apstākļus apcietinājuma vietās un izveidot efektīvu tiesu iestāžu sistēmu, lai cīnītos pret likumpārkāpēju nesodāmību; atzīmē, ka šie pasākumi jāīsteno kopā ar saskaņotu ekonomikas, sociālo un kultūras politiku un tuvākā un vidējā termiņā tiem jāpievieno ārkārtas palīdzības plāns, jo liela daļa Irākas iedzīvotāju dzīvo lielā nabadzībā, tādēļ ir vajadzīgi starptautiski atbalsta pasākumi;
19. uzskata, ka ir jāizveido ANO vadīta neatkarīga komisija, kuras sastāvā būtu ievērojami Irākas un citu valstu juristi un kura izstrādātu priekšlikumus saskaņotai programmai, lai nodrošinātu taisnīgumu Irākā attiecībā uz pagātnē izdarītiem cilvēktiesību un pamatbrīvību pārkāpumiem, kā arī būtiskiem kriminālnoziedzumiem; šajā sakarā atzīmē, ka iepriekšējā režīma vadītāji jāsauc pie atbildības, nodrošinot viņiem tiesības uz taisnīgu un objektīvu tiesu saskaņā ar vispārējiem standartiem, ieskaitot nāves soda atcelšanu;
20. uzsver, ka sievietes Irākas tiesību aktos un tiesu praksē vēl joprojām tiek dažādi diskriminētas; īpaši mudina Irākas varas iestādes aizliegt goda slepkavības un nodrošināt, ka par šiem noziegumiem tiesā un soda tāpat kā par citām slepkavībām; saistībā ar to aicina Irākas varas iestādes pārskatīt visus tiesību aktus, kas diskriminē sievietes, tai skaitā kriminālkodeksu un likumu par personas statusu, un novērst pretrunas ar ANO Konvenciju par visu veidu diskriminācijas pret sievietēm izskaušanu; uzskata, ka jāveic īpaši pasākumi, lai veicinātu sieviešu līdztiesību, nodrošinot vienādas ekonomiskās un sociālās tiesības, tostarp uz izglītību, nodarbinātību un veselības aprūpes pakalpojumiem, kā arī pārvietošanās brīvību un politisko līdzdalību;
21. pieprasa ievērot un aizsargāt Irākas lielākās valsts iekšienē pārvietoto personu grupas "purva arābu" pamattiesības, pret kuriem Sadama Huseina režīma laikā attieksme bija īpaši brutāla un cietsirdīga; nopietni mudina meklēt ilgtermiņa risinājumu valsts iekšienē pārvietoto personu stāvoklim Irākas dienvidu daļā, tostarp nodrošināt tiesības "purva arābiem" atgriezties zemē, ko tie ir apstrādājuši, un pie ūdens, kurā tie zvejojuši vairāk nekā 5000 gadu; saistībā ar to atbalsta tādas cilvēktiesību politikas izveidošanu jaunajā Irākas valstī, kuras pamatā ir iepriekšējā režīma laikā nelikumīgi atsavinātā īpašuma atdošana;
22. uzsver vajadzību aizsargāt tādas valsts arheoloģisko atradumu vietas kā seno Babilonas pilsētu, un aicina Padomi un Komisiju atbalstīt UNESCO, finansējot seno objektu restaurācijas projektus kā daļu no valsts atjaunošanas plāna;
23. izsaka gandarījumu par KĀDP kopīgo rīcību attiecībā uz Eiropas Savienības integrēto tiesiskuma misiju Irākā un atbalsta turpmākas darbības, kuras finansētu no Kapienas budžeta un kuru īstenošanā iesaistītos dažādas ES iestādes;
24. uzsver, ka saskaņā ar efektīvu daudzpusējo rīcību, iesaistot arī islama valstis un kaimiņvalstis, ir no jauna jāsekmē starpvalstu partnerattiecības, kopīgi veicot būtiskākos uzdevumus un sadalot pienākumus; šajā sakarā aicina izveidot ANO vadītus miera uzturēšanas spēkus;
25. norāda uz vajadzību atjaunošanas procesā iesaistīt Irākas kaimiņvalstis; uzskata institūciju sadarbību par noderīgu veidu, kā apspriest un saskaņot kopējo interešu jautājumus, piemēram, par robežu drošību, terorismu, ieroču un narkotiku kontrabandu un organizēto noziedzību; turklāt uzskata, ka šādā veidā reģionā pakāpeniski var radīt augošu uzticību un sadarbību drošības jomā;
26. atzinīgi vērtē un atbalsta to ekonomisko partneru no pašreizējām Eiropas Savienības valstīm rīcību, kas ir sekmīgi darbojušies kā ieguldītāji un pakalpojumu nodrošinātāji pirmskara Irākā.

Trešdiena, 2005. gada 6. jūlijs

ES un Eiropas Parlamenta kompetence un rīcība

27. apskata ES īstenoto politiku attiecībā uz Irāku plašākā ES stratēģisko partnerattiecību ar Vidusjūras reģiona un Tuvo un Vidējo Austrumu valstīm kontekstā un izsaka vēlmi, lai Eiropas Savienība vidējā termiņā izstrādātu visaptverošu reģionālo stratēģiju attiecībām ar Tuvo un Vidējo Austrumu valstīm, kas neatrodas Vidusjūras reģionā;

28. atzīmē, ka ES ir jāveicina reģionāla sadarbība, un aicina Irāku piedalīties ES stratēģiskajās partnerattiecībās ar Vidusjūras un Tuvo un Vidējo Austrumu valstīm, kā arī uzsver, ka reģionālas ekonomiskās sadarbības pakāpeniska izveidošana būs svarīgs pirmais solis, lai samazinātu saspīlējumu un veicinātu pakāpenisku politiskās un drošības sadarbības attīstību;

29. uzsver, ka Irākas kaimiņvalstīm var būt ļoti būtiska loma miera procesā, saglabājot šīs zemes vienotību un stiprinot demokrātijas attīstību; aicina Eiropas Savienību un dalībvalstis, ņemot vērā to ārējās attiecības, atbalstīt un iedrošināt Irākas kaimiņvalstis veiksmīgi īstenot šo lomu un sniegt tām atbalstu šajos centienos;

30. norāda, ka ES palīdzības un atjaunošanas politikai ir jālabo pagātnē pieļautie trūkumi un jāveicina labāka Irākas sociālo procesu un situācijas izpratne ar pilsoniskās sabiedrības un nevalstisko organizāciju palīdzību; uzsver, ka Irākas jaunajām politiskajām institūcijām jāņem vērā Irākas iedzīvotāju griba un jāsaģlabā valsts vienotība, veicinot ģeogrāfiski decentralizētas valdības, uz līdzdalības principiem pamatotas politiskās sistēmas un federālas valsts izveidi, ņemot vērā valsts dažādās institucionālās struktūras, nodrošinot visu sociālo un etnisko slāņu saskaņotu līdzdalību, kā arī sieviešu pārstāvību un reālu un aktīvu lomu politiskajā un valsts atjaunošanas procesā bez jebkādas diskriminācijas;

31. atbalsta tādas sociālas tirgus ekonomikas izveidošanu, kurā mazajiem un vidējiem uzņēmumiem ir vajadzīgās iespējas attīstīties; uzskata, ka ES atbalsts demokrātijas un tiesiskuma veicināšanā ir ļoti svarīgs;

32. atbalsta PTO pievienošanās sarunu uzsākšanu, kas ir svarīgs solis Irākas iekļaušanai atpakaļ starptautiskajā ekonomikā; tomēr uzskata par vajadzīgu izveidot Irākā atbilstošas un leģitīmas institūcijas, kuru pārstāvji būtu tiesīgi apspriest pievienošanās nosacījumus, un atbalsta pastāvīgu ES atbalstu, lai veicinātu Irākas piederību tādām starptautiskām organizācijām, konvencijām un nolīgumiem kā ANO Konference par tirdzniecību un attīstību, ANO Attīstības programma, ANO Vides programma, Starptautiskā darba organizācija, Kioto Protokols un Konvencija par bioloģisko daudzveidību;

33. uzstāj uz to, ka būtiskākajiem ES ieguldījumiem Irākas atjaunošanā nevajadzētu traucēt atbalstu citām valstīm un reģioniem; uzsver, ka Komisijai regulāri un pārredzamā veidā ir jāsniedz pilnīga informācija par ES sniegtā atbalsta faktisko izlietojumu, tostarp par to līdzekļu izlietojumu, ko paredzēts izmantot netieši caur citām organizācijām, piemēram, Starptautisko Irākas atjaunošanas atbalsta fondu;

34. izsaka izbrīnu par to, ka, neskatoties uz 2004.gada 16.septembra Rezolūciju par situāciju Irākā⁽¹⁾ rekonstrukcijai piešķirtos fondus daļēji pārvalda *World Bank Trust* (Pasaules Bankas Uzticības fonds) nevis pilnībā ANO; izsaka bažas par to, ka līdz šai dienai *World Bank Trust* ir apguvis tikai nelielu daļu no uzkrātajiem fondiem; uzstāj, lai ES 2006. gada budžets ņemtu vērā Irākas spēju izmantot fondus un, ņemot vērā masveida korupciju šajā valstī, iesaka neatkarīgu šo fondu izmantošanas auditu;

35. atzinīgi vērtē to, ka Komisija uzstāj uz parāda atvieglošanu, un atbalsta saskaņoto stratēģiju, kuras rezultātā tika panākta Parīzes Kluba 2004. gada novembra vienošanās par Irākas parāda samazināšanu par 80 % trīs posmos;

36. atzīmē, ka, ņemot vērā Irākas lielumu un vēsturisko un ģeogrāfisko saikni, ES un Irākai ir kopējs preču un pakalpojumu tirgus, un atbalsta centienus pilnveidot ES un Irākas ekonomikas reglamentēto konvergenci un iesaistīšanos politiskā un ekonomiskā dialogā, kas atspoguļo to savstarpējo ieinteresētību pilntiesīgās partnerattiecībās;

(¹) OV C 140 E, 9.6.2005., 157. lpp.

Trešdiena, 2005. gada 6. jūlijs

37. atbalsta pastāvīgu ES palīdzību Irākas administratīvo un ekonomisko institūciju darbības stiprināšanai, it īpaši institucionālās sistēmas pārstrukturēšanai, neatkarīgas centrālās bankas, stabilas valūtas, nodokļu un budžeta iestāžu veidošanai, netraucētai finanšu tirgu un privātā sektora attīstībai, sekmējot ekonomisko tirgus reformu un ārvalstu tiešo ieguldījumu piesaisti;
38. atzīmē, ka Irāka ir Eiropas Kopienas Vispārējo preferenču sistēmas (VPS) saņēmējvalsts, un atbalsta īpašu administratīvo sadarbību, lai varētu iespējami drīz, līdzko ir piemēroti apstākļi, efektīvi piemērot Irākai VPS tirdzniecības prioritātes;
39. uzsver, ka viens no būtiskiem Irākas ekonomikas atjaunošanas un attīstības priekšnoteikumiem ir irākiešiem pašiem pilnībā pārvaldīt un kontrolēt valsts dabas resursus un izmantot naftas pārdošanā iegūtos līdzekļus tādā veidā, lai nodrošinātu, ka tie no jauna tiek ieguldīti Irākā;
40. uzsver, ka, ja Irāka sniegtu būtisku ieguldījumu Eiropas Savienības energoapgādes nodrošināšanā un ES un Irāka varētu gūt abpusēju labumu no naftas un dabasgāzes ražošanas pieauguma Irākā, gan ES, gan Irāka varētu īstenot savu ieinteresētību ieguldījumu apjoma uzturēšanā un reglamentētā konverģencē enerģētikas nozarē;
41. atzīmē, ka ir ļoti svarīgi Eiropas nodokļu maksātājiem sniegt skaidru informāciju par izlietoto līdzekļu apjomu un ES īstenotajiem projektiem Irākā; tādēļ aicina Komisiju izstrādāt informācijas stratēģiju Eiropas plašsaziņas līdzekļiem un Komisijas Eiropas palīdzības sadarbības portālam, lai sniegtu atbilstošu informāciju par tās darbībām Irākas attīstības jomā un lai palielinātu pārredzamību;
42. pieprasa, lai visi humānās palīdzības un atjaunošanas projekti būtu rūpīgi plānoti, pārredzami un saskaņoti, kā arī tiktu uzlabota koordinācija un sadarbība ar starptautiskiem palīdzības sniedzējiem, vienlaikus nodrošinot vajadzīgos drošības nosacījumus humānās palīdzības sniedzējiem;
43. uzsver, ka atjaunošanas process jāveic neitrālā veidā, nododot atjaunošanas projektu vadību Irākas pagaidu un neatkarīgajām iestādēm;
44. uzsver vajadzību īpašu uzmanību pievērst vismazāk aizsargātajām iedzīvotāju grupām, proti, bērniem, gados vecākiem cilvēkiem un invalīdiem, lai nodrošinātu pēc iespējas labāku veselības aprūpi un sociālos pakalpojumus;
45. lūdz donorvalstīm izstrādāt speciālas programmas medicīniskās aprūpes, sociālajā un finanšu atbalsta jomā, lai sabiedrībā integrētu sauszemes mīnu un pakešu bumbu ievainotos un viņu ģimenes, kā arī organizēt iedzīvotājiem, it īpaši bērniem un sievietēm, efektīvas informācijas kampaņas un apmācību par mīnu briesmām, kā arī veikt aktīvu atmiņēšanu un atturēties no kājnieku mīnu izmantošanas;
46. uzskata, ka konstitūcijas izstrādes process ir ārkārtīgi nozīmīgs gan visai valstij, gan turpmākajai iestāžu izveidei; uzsver, ka ir ļoti būtiski Irākas jaunajā konstitūcijā paredzēt sieviešu tiesības, un šajā sakarā aicina Eiropas Savienību iespējami lielā mērā atbalstīt šo pieeju; piedāvā savas īpašas zināšanas un palīdzību Irākas konstitūcijas izstrādāšanā; ierosina atjaunot jaunās Irākas valsts parlamentāro dimensiju, veicinot Irākas parlamenta, Eiropas Parlamenta, kaimiņvalstu parlamentu un ASV Kongresa sadarbību paplašināta starptautiskā likumdošanas dialoga ietvaros;
47. aicina nekavējoties izveidot Parlamenta *ad hoc* delegāciju attiecībām ar Irākas pagaidu parlamentu, ko vidējā laika posmā pārveidotu par pastāvīgu Parlamenta delegāciju attiecībām ar Irāku;
48. aicina Komisiju sekot Padomes piemēram un nodrošināt pastāvīgu tās pārstāvju klātbūtni Irākā, izvērtējot vajadzīgos drošības pasākumus personālam;

Trešdiena, 2005. gada 6. jūlijs

49. uzdod tā priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju ES dalībvalstu valdībām, Padomei, Komisijai, Irākas Pagaidu Nacionālajai asamblejai, Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālsekretāram, Barselonas procesā iesaistīto valstu valdībām, Irākas valdībai un Persijas jūras liča Sadarbības padomes valstu valdībām, kā arī Amerikas Savienoto Valstu valdībai un Kongresam.

P6_TA(2005)0289

Vispasaules aicinājums: nabadzības atstāšana pagātnē

Eiropas Parlamenta rezolūcija par vispasaules aicinājumu: nabadzības atstāšana pagātnē

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā “Kvintets pret badu”, kas izveidojās pasaules līmeņa sanāksmē cīņai pret nabadzību, kuras laikā formulēja 2005. gada janvārī Vispasaules sociālajā forumā Brazīlijas prezidenta Lulas ierosināto vispasaules aicinājumu cīņai pret nabadzību;
 - ņemot vērā 2004. gada 20. septembra Ņujorkas deklarāciju par cīņu pret badu un nabadzību, kuru parakstīja 111 valstu valdības, tostarp visas ES dalībvalstis,
 - ņemot vērā Tūkstošgades attīstības mērķus (TAM) un 2005. gada septembrī paredzēto ANO Augstākā līmeņa notikumu, kuras laikā notiks TAM īstenošanas pārskats,
 - ņemot vērā Komisijas 2005. gada 12. aprīļa paziņojumus KOM(2005)0132, KOM(2005)0133 un KOM(2005)0134 par progresa kāpināšanu, lai sasniegtu Tūkstošgades attīstības mērķus,
 - ņemot vērā 2005. gada maijā notikušo Attīstības padomes sanāksmi,
 - ņemot vērā Reglamenta 108. panta 5. punktu,
- A. tā kā vairāk nekā miljards cilvēku dzīvo ārkārtīgā nabadzībā un tā kā Āfrikas Subsahāras reģionā vairāk nekā 300 miljoni cilvēku dzīvo absolūtā nabadzībā, un katru gadu miljoniem cilvēku mirst tāpēc, ka tiem nav pieejama medicīniskā aprūpe, tīrs ūdens, pienācīgs mājoklis un atbilstošs uzturs;
- B. tā kā 2005. gada otrā pusē sniedz vēsturisku iespēju ES un tās dalībvalstīm uzņemties vadību saistībā ar attīstības jautājumiem G8 augstākā līmeņa tikšanās laikā Glenīglā, septembrī TAM konferencē Ņujorkā, kā arī decembrī Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) ministru konferencē Honkongā;
- C. tā kā TAM sasniegšanai un nabadzības apkarošanai pasaulē būs nepieciešama visu donoru līdzdalība, lai palielinātu palīdzības apjomu un kvalitāti, padarītu taisnīgāku tirdzniecību un dzēstu neatmaksājamus parādus, un tā kā divas trešdaļas jaunattīstības valstu tērē parādu atmaksai vairāk nekā pamatpakalpojumiem sociālajā jomā;
- D. tā kā liela palīdzības daļa vēl arvien ir “saistīta palīdzība”, tas ir, bieži vien palīdzību sniedz ar nosacījumu, ka preces un pakalpojumus jāpērk no donorvalsts; tā kā ir aplēsts, ka “saistītā palīdzība” palielina iepirkuma izmaksas aptuveni par 5 miljardiem ASV dolāru;
- E. lai gan ES valsts palīdzība oficiālajā attīstības jomā (ODA) ir palielinājusies, lielu šī pieauguma daļu veido parādu dzēšana, un tas ir pretrunā ar Monterejas vienošanos, kura paredz HIPC (lielu parādu apgrūtinātas nabadzīgas valstis) iniciatīvu pilnībā finansēt no papildu līdzekļiem;
- F. tā kā neilgi pirms G8 augstākā līmeņa sanāksmes izteiktais Tonija Blēra paziņojums par parādu dzēšanu paredz dzēst 2 miljardus ASV dolāru gadā, to dzēsīs 18 no 165 jaunattīstības valstīm un tas attiecas vienīgi uz starptautiskajām finanšu institūcijām.